

Наукова школа з вивчення біології і технології вирощування овочевих культур

Заснована професором П.М. Білецьким

П.М. Білецький

Ім'я професора Петра Михайловича Білецького гідне стояти поряд з видатними вченими і педагогами в галузі овочівництва. Білецький П.М. народився 3 січня 1897 р. Закінчив Уманське училище садівництва і землеробства у 1917 р., після чого навчався в Харківському сільськогосподарському інституті та одночасно працював директором одного з насінницьких господарств Харківської області. У 1925 р. одержав звання агронома вищої кваліфікації. Упродовж 1926–1930 рр. працював викладачем овочівництва і ботаніки у Писаревському та Рокітнянському технікумах. Понад 30 років очолював кафедру овочівництва в Луганському сільськогосподарському інституті. В Луганську Петро Михайлович захистив кандидатську дисертацію, а згодом за вагомі друковані праці, підручники, навчальні посібники та педагогічну діяльність одержав вчене звання професора. Його підручник „Овочівництво” вийшов 4-ма виданнями і був настільною книгою не лише студентів, а й виробників-агрономів та керівників

господарств. Важливе значення мали його монографії „Овочеві культури”, „Парниково-тепличне овочівництво” та ін.

До Уманського сільськогосподарського інституту П.М. Білецький приїхав у 1961 році, саме тоді при кафедрі було відкрито аспірантуру. Першими аспірантами професора Білецького були Г.Х. Троян, В.Г. Синецький, В.С. Щербина, Ю.Є. Бургарт, В.О. Дерев'янка, В.Д. Васянович, пізніше – О.Я. Жук, В.І. Лихацький, Н.З. Постой, М.В. Гордій, М.К. Коржан, Л.П. Музика. Під керівництвом П.М. Білецького було підготовлено та захищено 7 кандидатських та дві докторських дисертації.

Вихованці П.М. Білецького

Його вихованці стали викладачами Уманського с.-г. інституту – Г.Х. Троян, Ю.Є. Бургарт, В.Д. Васянович, В.І. Лихацький; Луганського с.-г. інституту – В.С. Щербина; Житомирського с.-г. інституту – В.Г. Синецький; Кіровоградського педагогічного інституту – В.О. Дерев'янка.

Жук О.Я., доктор с.-г. наук, професор кафедри овочівництва НУБіП (м. Київ) є продовжувачем наукової школи, відомий в Україні селекціонер, веде плідну педагогічну і наукову роботу. Має понад 200 наукових праць, 13

авторських свідоцтв на сорти, вісім патентів. Підготувала 5 аспірантів, які успішно захистили кандидатські дисертації.

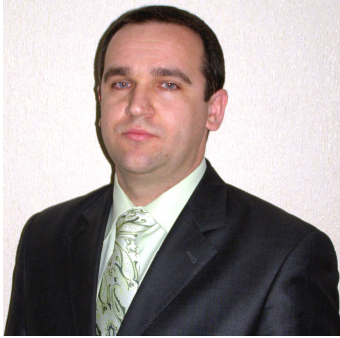
Науковцем на Київській дослідній станції працювала Постой Н.З., в інституті агропромислового виробництва працює Музика Л.П., Гордій М.В. є директором Уманського тепличного комбінату, Коржан М.К. – провідний спеціаліст з питань зрошення фірми А.І.К.

Продовжувачем наукової школи Білецького є Лихацький В.І., доктор с.-г. наук, професор, академік МААО. Працює над удосконаленням і розробкою ефективних технологій в галузі овочівництва і зокрема з такими овочевими культурами як часник, цибуля, огірки, баклажан, капуста, овочева кукурудза, спаржа. Опублікував біля 200 науково-методичних праць, в т.ч. підручник „Овочівництво”, три навчальних посібники, дві монографії, одержав вісім деклараційних патентів, два авторських свідоцтва на сорти озимого часнику „Софіївський” і „Прометей”. Під керівництвом В.І. Лихацького підготовлено і захищено 8 кандидатських і одна докторська дисертації. Готується до захисту дві кандидатські і одна докторська дисертація.

Вихованці В.І. Лихацького

	Попова Людмила Миколаївна, доцент кафедри польових і овочевих культур Одеського державного аграрного університету. Навчалась в аспірантурі упродовж 1995–1998 рр. Тема кандидатської дисертації: „Технологічні прийоми садіння і зберігання посадкового матеріалу часнику нестрілкуючого ярого в Південному Степу України”. В роботі проведено науково-теоретичне обґрунтування застосування комплексу технологічних прийомів. Зокрема, площ живлення, строків та глибини садіння і способів зберігання посадкового матеріалу часнику нестрілкуючого стосовно умов Південного Степу України.
	Ковтунюк Зоя Іванівна, доцент кафедри овочівництва. Навчалась в аспірантурі упродовж 1998–2000 рр. Тема кандидатської дисертації: „Агробіологічні особливості формування врожаю капусти броколі в умовах Правобережного Лісостепу України”. Наукову роботу проводить з питань технології вирощування малопоширених видів капусти. Автор більше 40 наукових праць, методичних розробок, рекомендацій. Є співавтором навчального посібника „Овочівництво”, 12 методичних розробок, автор брошури про технологію вирощування грибів у спорудах закритого ґрунту. Є дорадником консультативного центру для фермерів постійно надає консультації з технології вирощування овочів і грибів у відкритому та закритому ґрунті.
	Дубровін Валерій Вікторович. Навчався в аспірантурі упродовж 2000–2003 рр. Тема кандидатської дисертації: „Обґрунтування основних технологічних прийомів конвеєрного вирощування кукурудзи цукрової в умовах Південного Степу України”. Вперше в умовах Південного Степу України для конвеєрного вирощування кукурудзи цукрової підібрані ранньостиглі гібриди Сквирка F₁ та Роставиця F₁, визначено строки сівби, які забезпечують конвеєрне надходження продукції протягом 60–70 днів, встановлено оптимальну густоту рослин для різних сортів, доведено доцільність застосування регуляторів росту Емістиму С і Зеастимуліну для обробки насіння і вегетуючих рослин.
	Слободяник Галина Яківна, доцент кафедри овочівництва. Навчалась в аспірантурі упродовж 2001–2003 рр. Тема кандидатської дисертації: „Агротехнічна оцінка окремих елементів вирощування спаржі в Правобережному Лісостепу України”. Нині займається науково-дослідною роботою згідно науково-технічної програми „Оптимальне використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Лісостепу України”, зокрема оптимізацією елементів вирощування цибулі порей, цибулі батун, спаржі та квасолі цукрової. Автор більше 70 наукових праць і методичних розробок, співавтор навчального посібника „Овочівництво”.

	Накльока Ольга Петрівна, ст. викладач кафедри овочівництва. Навчалась в аспірантурі упродовж 2001–2005 рр. Тема кандидатської дисертації: „Обґрунтування елементів технології вирощування перцю солодкого в умовах Правобережного Лісостепу України”. Є співавтором 5 методичних розробок до виконання курсового проекту та курсової роботи, практичних та контрольних робіт з дисциплін „Світові агротехнології в овочівництві” та „Баштанництво”, в.т. числі співавтор навчального посібника „Овочівництво”.
	Щетина Сергій Васильович, доцент кафедри овочівництва, декан факультету плодовоовочівництва, екології та захисту рослин. Навчався в аспірантурі упродовж 2003–2005 рр. Тема кандидатської дисертації: „Технологічна оцінка окремих елементів вирощування баклажана при краплинному зрошенні у Правобережному Лісостепу України”. Науково-дослідну роботу проводить з питань технології вирощування овочевих культур за умов краплинного зрошення. Науковий доробок складає 26 науково-методичних праць, а також навчальний посібник „Овочівництво”.
	Тернавський Андрій Григорович, доцент кафедри овочівництва. Навчався в аспірантурі упродовж 2004–2006 рр. Тема кандидатської дисертації: „Обґрунтування прийомів технології вирощування огірка на вертикальній шпалері у Лісостепу України”. Науково-дослідну роботу проводить з питань технології вирощування гарбузових культур за умов краплинного зрошення. Науковий доробок складає більше 60 науково-методичних праць, в т.ч. навчальний посібник „Овочівництво” та 5 рекомендацій виробництву.
	Чередниченко Володимир Миколайович, доцент кафедри плодівництва, овочівництва та технології зберігання і переробки с.-г. продукції, директор Інституту організації та моніторингу якості навчального процесу Вінницького НАУ. Навчався в аспірантурі упродовж 2005–2007 рр. Тема кандидатської дисертації: „Створення конвеєру та удосконалення основних елементів технології вирощування капусти цвітної в умовах Правобережного Лісостепу України”. Вперше в умовах Правобережного Лісостепу України розроблено конвеєр надходження продукції з використанням тунельних укриттів, касетного способу вирощування розсади, літніх строків садіння розсади, методу дорощування; встановлено оптимальні схеми розміщення рослин капусти; підібрано високопродуктивні сорти і гібриди. У виробництві впроваджено безрозсадний спосіб вирощування та касетний спосіб вирощування розсади. Нині працює над докторською дисертацією за темою „Наукове обґрунтування та розробка заходів вирощування капусти виду <i>Brassica cauliflora</i> на продовольчі та насіннєві цілі в Лісостепу України”.

Улянич Олена Іванівна, доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедри овочівництва Уманського НУС з 2009 р.

Навчалась в докторантурі упродовж 2006–2008 рр. Захистила докторську дисертацію у 2010 р. Атестат професора отримала у 2011 р.

Тема докторської дисертації: „Науково-теоретичне обґрунтування технології вирощування зеленних і пряно-ароматичних рослин в Лісостепу України” зі спеціальності 06.01.06 – овочівництво.

Вперше в умовах Правобережного Лісостепу України досліджено і обґрунтовано ефективність вирощування зеленних і пряно-ароматичних овочевих рослин, у т.ч. розроблено розсадний спосіб для цих рослин, встановлено оптимальний розмір чарунок у касетах; ефективні схеми розміщення у відкритому ґрунті; визначено оптимальні строки висаджування розсади різного віку; рекомендований сортимент найбільш продуктивних сортів. У виробництво впроваджено касетну технологію вирощування розсади, строки висаджування розсади та сорти зеленних і пряно-ароматичних рослин.

Вихованцями Олени Іванівни розроблені сучасні технологічні прийоми з вирощування салату посівного, васильків справжніх, коріандру тощо. Створено перспективний сорт салату посівного Дослідник, шпинату городнього Малахит. Одержано 8 патентів, а також свідоцтва на реєстрацію селекційних зразків салату посівного, васильків справжніх й ін. Під керівництвом О.І. Улянич підготовлено та захищено 4 кандидатських дисертації.

Вихованці О.І. Улянич

Завдяки Віталію Івановичу та Олені Іванівні на кафедрі й надалі проводиться підготовка кадрів через аспірантуру та докторантуру, підтримуються славні традиції наукової школи, яку колись започаткував П.М. Білецький. Тому маємо сподівання, що невдовзі вітчизняна наука поповниться новою когортою науковців, які продовжать велику справу своїх вчителів.